

N:o 17.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 februari 1908.

— — — — — Andra Kammaren den — — — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, med förordning angående
särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse.*

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 6.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen aflåten proposition, n:o 31, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett vid propositionen fogadt förslag till förordning angående särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse.

På sätt framgår af chefens för finansdepartementet yttrande till det i propositionen åberopade statsrådsprotokollet, har vid den utredning, som verkstälts i anledning af Riksdagens skrifvelse nästlidet år med begäran om utarbetande af förslag till skatt å stärkelse, tillverkad af majs eller utländsk potatis, det visat sig, att på grund af gällande handels- och sjöfartstraktat mellan Sverige och Tyska riket hinder för närvarande mötte mot särskild beskattning af utländsk potatis, som användes till stärkelse. Det ökade skydd, som Riksdagen afsåg att genom berörda framställning bereda den inhemska potatisodlingen, har sålunda genom det nu framlagda skatteförslaget endast delvis vunnits. Riksdagen anser sig därför böra såsom ett ännu kvarstående önskemål framhålla, att så snart ske kan äfven den utländska potatisen göres till föremål för motsvarande beskattning, som nu blifvit föreslagen i fråga om majs.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 14 Häft. (N:is 17, 18.) 1

Det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till förordning angående särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse, har gifvit anledning endast till följande erinringar från Riksdagens sida.

Den af 1907 års Riksdag beslutade omorganisationen af kontrollen öfver brännvins- och maltdryckstillverkningarna afsåg såväl att åstadkomma större enhetlighet i kontrollens organisation som ock att i möjligaste mån nedbringa kontrollkostnaderna.

För befordrande af sistnämnda ändamål skulle bland annat tjäna den anordning, att samma kontrolltjänstemän skulle på ändamålsenligaste sätt användas till kontroll vid såväl brännerier som bryggerier. Det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget innehåller icke något, som angifver, att nämnda kontrollpersonal skulle användas äfven vid den nu ifrågasatta kontrollen. Riksdagen anser emellertid, att, därest tillsyningsmän enligt den förevarande författningen komma att tillsättas, dessa, där så ske kan, böra utses bland den förut befintliga kontrollpersonalen. Ett dylikt förfarande borde kunna medföra, att endast relativt låga arfvoden behöfde tillerkännas dessa tillsyningsmän. I detta syfte har af Riksdagen beslutits ett tillägg till 16 § 3 mom.

Med hänsyn till hvad Riksdagen sålunda beslutit, har Riksdagen ock funnit, att det för vanliga fall afsedda maximiarfvodet bör nedsättas till samma belopp, som finnes bestämdt i maltskatteförordningen, eller högst tre kronor om dagen. Det af chefen för finansdepartementet framhållna behofvet att understundom kunna höja arfvodet synes dock böra tillgodoses, därigenom att kontroll- och justeringsstyrelsen erhåller befogenhet att, där förhållandena göra tillsyningsmans närvaro nödvändig hela dagen, bestämman ett dagarfvode af sex kronor. I enlighet härmed har 17 § 1 mom. blifvit omformuleradt.

Riksdagen har alltså icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande författningsförslag oförändradt, hvaremot Riksdagen, med iakttagande af ofvan omförmälda ändringar, antagit en förordning angående särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse, af den lydelse, bilagan A. till denna skrifvelse utvisar.

Med anmälan härom får Riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes till allmän ofterrättelse kungöra Riksdagens ifrågavarande beslut.

Stockholm den 21 februari 1908.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. A.

Förordning angående särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse.

I Kap. Om rättighet att vid tillverkning af stärkelse använda majs m. m.

1 §.

Vid tillverkning af stärkelse må majs icke användas i annan ordning än i denna förordning sägs.

Lika med majs skall enligt denna förordning anses hvarje ämne, som innehåller majs.

2 §.

För majs, som användes vid tillverkning af stärkelse, skall erläggas en särskild skatt med fem öre för hvarje kilogram, dock att skatt skall erläggas för minst femhundra kilogram majs i medeltal för hvarje helgfritt dygn af den tid, under hvilken majsafverkning på grund af tillståndsbevis må äga rum.

3 §.

1. Den, som vill vid tillverkning af stärkelse använda majs, skall minst 10 dagar före den, då majsafverkningen är afsedd att börja, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifva skriftlig anmälan med uppgift om:

a) fabriken's namn, det ställe, där fabriken är belägen, samt tillverkarens postadress;

b) den tidrymd, ej öfverstigande helt kalenderår, för hvilken han önskar erhålla tillstånd att använda majs;

c) den vikt majs, han beräknar i medeltal skola komma att afverkas för hvarje helgfritt dygn under den tid, för hvilken anmälan göres; samt

d) det ombud, som i hans frånvaro skall företräda honom inför kontrolltjänsteman;

hvarjämte, därest fabriken ej står under uppsikt af tillsyningsman, då anmälan göres, vid densamma skall fogas intyg af vederbörande öfverkontrollör, att anordningarna inom fabriken icke strida mot denna förordning eller de af kontroll- och justeringsstyrelsen meddelade föreskrifter.

2. Samtidigt med denna anmälan skall tillverkaren hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande aflämna ränterikvittens å inbetald skatt för en månad, eller, om han begär anstånd med skattens erläggande, hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande ställa säkerhet för det högsta belopp, hvartill skatten efter den uppgifna medelafverkningen för fyra månader kan komma att uppgå, dock alltid för minst tretusen kronor.

3. Ingifves behörigt ränterikvittens eller varder säkerheten, där sådan ställes, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkänd, och finnes eljest ej hinder för rörelsens utöfvande, meddele Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillståndsbevis för användande af majs vid tillverkning af stärkelse.

4. Har under någon kalendermånad vikten af den använda majsen i medeltal för hvarje helgfritt dygn uppgått till mer än en femtedel utöfver hvad i anmälan uppgifvits, skall tillverkare, som åtnjuter anstånd med skattens erläggande, såvida hans tillståndsbevis varit gällande för mer än hälften af ifrågavarande månad, inom fjorton dagar efter månadens slut ställa säkerhet för den skatt, som svarar mot den tillökade medelafverkningen för fyra månader, vid äfventyr att tillståndsbeviset återkallas.

5. När anmälan afser kortare tid än fyra månader, varde säkerheten därefter jämkad.

6. Förfaller den ställda säkerheten, utan att tillverkaren dessförinnan ställt ny, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkänd säkerhet, skall tillståndsbeviset återkallas.

7. När tillståndsbevis återkallas, skall det upphöra att gälla med den dag, då beslut om återkallandet delgifves tillverkaren eller hans ombud,

4 §.

1. Tillverkare skall med det undantag, som i 4 mom. sägs, till vederbörande landtränteri eller, hvad Stockholms stad angår, till öfverståthållarämbetet senast å åttonde dagen i hvarje månad förskottsvis inbetala skatt för den vikt majs, som enligt den i 3 § föreskrifna anmälan kommer att under månaden afverkas.

2. Har under någon kalendermånad afverkats majs till högre vikt än den, för hvilken skatt förskottsvis erlagts, åligger tillverkaren att inom åtta dagar efter månadens utgång inbetala skatten för det öferskjutande beloppet; men har under någon kalendermånad afverkats majs till lägre vikt än den, för hvilken skatt förskottsvis erlagts, må hvad i skatt inbetalats utöfver den i 2 § stadgade minsta skatt tillgodoräknas tillverkaren vid inbetalning af skatt för påföljande månad.

3. Visar sig, då det i 3 § omnämnda tillståndsbevis upphör att gälla, att tillverkare inbetalt skatt till högre belopp än som af honom bort enligt 2 § erläggas, äge han återbekomma det öferskjutande beloppet.

4. Tillverkare, som i anmälan begärt anstånd med skattens erläggande, skall inom fjorton dagar efter utgången af hvarje kvartal inbetala skatten för den under kvartalet afverkade majs; och skall vid betalningen för det sista kvartalet, under hvilket majsafverkning enligt samma tillståndsbevis ägt rum, jämväl erläggas hvad som kan brista i den uti 2 § stadgade minsta skatt.

5. Betalas ej skatten inom föreskrifven tid, skall Kungl. Maj:ts befallningshafvande återkalla tillståndsbeviset och låta utmäta skatten.

5 §.

Därest af majs tillverkad stärkelse från stärkelsefabrik utföres ur riket, åtnjutes under de villkor, hvilka af Kungl. Maj:t särskildt stadgas, restitution af erlagd skatt för den vikt majs, som tillverkaren kan styrka hafva åtgått för tillverkning af den utförda stärkelsen.

II Kap. Om tillsynen öfver majsafverkning m. m.

6 §.

1. Tillverkare skall, innan anmälan rörande tillämnad majsafverkning första gången göres, låta i två exemplar upprätta och till öfverkontrollören öfverlämna fullständig planritning och beskrifning

öfver fabriken. Ett exemplar af ritning och beskrifning förvaras vid fabriken och det andra insändes af öfverkontrollören till kontroll- och justeringsstyrelsen.

2. När i anseende till vidtagna förändringar inom fabrik kontroll- och justeringsstyrelsen anser ritningen öfver densamma icke vidare användbar, åligger det tillverkaren att anskaffa ny ritning och beskrifning, äfvenledes i två exemplar.

7 §.

1. Majsen skall, innan den förarbetas, uppvägas å en i fabriken uppställd, själfregistrerande, justerad våg, så förbunden med en för majsens krossning särskildt afsedd kross, att krossningen ej kan äga rum, utan att majsen först genomgått vägen.

Därest i tillverkningsmetod ingår, att majsen uppmjukas i vatten, innan den krossas, skola stöpkar jämte alla till desamma hörande ledningar för majsens till- och aflopp vara ställda under kronans lås eller försegling.

2. Den skattepliktiga majsens vikt beräknas efter vägens anvisning, men märkes å vägen fel, skall tillsyningsman uppväga majsen å annan justerad våg och närvara vid majsens krossning; ägande öfverkontrollör bestämma efter hvilken grund majsafverkningen skall beräknas från den tidpunkt, då tillsyningsmannen sist afläste vägen, innan felet märktes.

8 §.

1. Annan kross och våg eller andra stöpkar än de, som i den uti 6 § omnämnda beskrifning angifvits skola begagnas vid majsafverkning, må icke för dylik afverkning användas utan att hafva blifvit af öfverkontrollören skriftligen godkända.

2. Ej må majs-kross eller själfregistrerande våg ändras eller ny sådan redskap i fabrik insättas, innan öfverkontrollören skriftligen gifvit sitt samtycke till åtgärden.

9 §.

1. Tillverkare är skyldig att på egen bekostnad anskaffa och i behörigt skick underhålla i 7 § omförmälda majs-kross och själfregistrerande våg.

2. Kan den med vägen förbundna majs-krossen af någon anledning ej användas, skall tillsyningsmannen närvara vid majsens uppvägning och krossning.

3. Finnes i stärkelsefabrik eller tillhörande lägenheter utom förenämnda majs-kross någon till krossning af majs användbar redskap, skall densamma jämte därtill hörande öppningar och ledningar ställas under kronans lås och försegling.

10 §.

Okrossad majs må icke inom fabrik finnas annorstädes än i de förvaringsrum, hvilka i beskrifningen öfver fabriken uppgifvits såsom för sådan spannmål afsedda. Okrossad majs må aldrig förvaras inom de lägenheter, där stöpkar äro uppställda.

Krossad eller på annat sätt förarbetad majs må ej införas i stärkelsefabrik.

11 §.

1. I fabrik skall på tillverkarens ansvar och med användande af blanketter, som kontroll- och justeringsstyrelsen låter tillhandahålla, i enlighet med samma styrelses föreskrifter föras kross- och tillverkningsjournal, hvilken i fabriken städse skall vara för kontrolltjänsteman tillgänglig.

2. Tillverkare vare därjämte skyldig hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer tillgängliga för vederbörande öfverkontrollör, då denne önskar däraf taga del.

12 §.

Tillverkare ställe utan ersättning till kontrolltjänstemans förfogande justerad våg med justerade vikter, annan redskap och det arbetsbiträde, som fordras för direkt uppvägning af majs eller för andra kontrollåtgärder, äfvensom majs för justering af den själfregistrerande vågen.

13 §.

Kontrolltjänsteman skall, när helst han det fordrar, äga tillträde till de lägenheter i fabrik, där majs-kross, själfregistrerande våg och stöpkar äro uppställda samt där majs förvaras. Därjämte skola öfriga lägenheter vara för kontrolltjänsteman tillgängliga mellan klockan sex förmiddagen och klockan sju eftermiddagen, så ock å annan tid, när arbete inom fabriken pågår.

14 §.

Utöfver hvad i denna förordning stadgas äge kontroll- och justeringsstyrelsen att meddela erforderliga föreskrifter rörande kontrollens anordnande.

Skulle vid stärkelsefabrik en eller flera af de i denna förordning stadgade kontrollföreskrifter icke kunna tillämpas, skall på kontroll- och justeringsstyrelsens särskilda pröfning bero, huruvida det oaktadt afverkning af majs får äga rum, samt hvilka kontrollåtgärder för sådant fall skola på tillverkarens bekostnad vidtagas.

15 §.

1. Tillverkare ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, kontroll- och justeringsstyrelsen eller vederbörande kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller andra i behörig ordning utfärdade bestämmelser meddelar.

2. Därest tillverkare ej åtnöjes med af öfverkontrollör vid tillämpningen af denna förordning meddelad föreskrift eller vidtagen åtgärd, äge han att hos kontroll- och justeringsstyrelsen däri söka ändring.

16 §.

1. Öfverinseendet öfver kontrollen rörande användning af majs vid tillverkning af stärkelse utöfvas af kontroll- och justeringsstyrelsen.

2. Enligt de närmare föreskrifter, som utfärdas af kontroll- och justeringsstyrelsen, utöfvas ifrågavarande kontroll af de vid brännvins- och maltdryckskontrollen förordnade öfverkontrollörer samt af tillsyningsmän.

3. Tillsyningsmän till erforderligt antal förordnas, där så pröfvas nödigt, af kontroll- och justeringsstyrelsen; och skola dessa tillsyningsmän, så vidt ske kan, utses bland den för bränneri- och bryggerikontrollen tillsatta personal.

17 §.

1. Tillsyningsman erhåller under tjänstgöringstiden af staten dagarfvode, som af kontroll- och justeringsstyrelsen bestämmes; dock må

detta arfvode ej utgå med högre belopp än tre kronor för tillsyn å en fabrik och med högst en krona för hvarje ytterligare fabrik, öfver hvilken han har tillsyn.

Kontroll- och justeringsstyrelsen äge likväl att, där förhållandena göra tillsyningsmans närvaro nödvändig hela dagen, bestämma ett dagarfvode af högst sex kronor.

2. Därest å landsbygden på grund af lokala förhållanden sådant erfordras, vare tillverkare på öfverkontrollörens tillsägelse skyldig att tillhandahålla tillsyningsman lämplig kost samt ett möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å plats, som af öfverkontrollören godkännes, ägande tillverkaren att af staten erhålla ersättning härför med två kronor om dagen.

3. Tillsyningsman, för hvilken lägre dagarfvode än sex kronor blifvit bestämdt, skall, då han jämlikt föreskrift i 7 § 2 mom. och 9 § 2 mom. måste närvara vid majsrossning, af tillverkaren erhålla ersättning därför med två kronor för hvarje gång.

III Kap. Om ansvar för öfverträdelse af förordningens föreskrifter.

18 §.

1. Den, som utan erhållet tillstånd vid tillverkning af stärkelse använder majs, skall, där tillverkningen skett i allenast ringa omfattning, straffas med böter från och med tio till och med tvåhundra kronor.

2. Den, som bedrifver i 1 mom. omnämnd olaglig majsafverkning yrkesmässigt eller eljest i större omfattning än i nämnda mom. afses, straffes med böter från och med etthundra till och med tvåtusen kronor eller med fängelse från och med en till och med sex månader samt gälde skatt för den afverkade majsens, dock för minst femtontusen kilogram. Därest omständigheterna gifva vid handen, att mera majs än femtontusen kilogram afverkats, skall i saknad af erforderlig utredning om afverkningens storlek antagas, att under den tid, den olagliga afverkningen pågått, dagligen afverkats ettusen kilogram majs.

19 §.

Den, som vid tillverkning af stärkelse i syfte att undandraga statsverket skatt

använder majs, som icke blifvit i föreskrifven ordning vägd,
 eller gör åverkan å själfregistrerande våg,
 eller använder själfregistrerande våg, sedan skada å densamma
 veterligen uppkommit,
 eller olofligen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås,
 som kontrolltjänsteman åsatt,
 eller eljest svikligen förfar,
 straffes med böter från och med femhundra till och med femtusen
 kronor eller dömes till fängelse från och med en månad till och med
 ett år; dock må, där omständigheterna äro synnerligen försvårande,
 dömas till straffarbete från och med två månader till och med två år.
 Den sakfällde gälde ock den skatt, han undandragit statsverket.

20 §.

Den, som
 utan tillstånd ändrar godkänd eller insätter ny majs-kross eller våg,
 eller begagnar ändrad eller nyinsatt majs-kross eller våg, som
 ännu icke godkänts,
 eller öfverträder föreskrift i 9 § 3 mom. eller 10 §,
 eller underlåter att ordentligt föra den journal, som föreskrifves
 i 11 §,
 eller vägrar vederbörande kontrolltjänsteman tillgång till kross-
 och tillverkningsjournal eller till ritning eller beskrifning öfver fabriken,
 eller vägrar kontrolltjänsteman eller den, hvilken äger anställa
 undersökning om förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum
 eller byggnad, där undersökning må ske,
 straffes, därest han icke är förfallen till ansvar enligt 19 §, med
 böter från och med femtio till och med ettusen kronor.
 Öfverträdes föreskrift i 9 § 3 mom., skall krossningsredskapen,
 och öfverträdes 10 §, skall olagligen upplagdt gods dömas förbrutet,
 äfven om tillverkaren ej är ägare däraf.

21 §.

Urakflåter tillverkare att ställa sig till efterrättelse något af hvad
 i denna förordning föreskrifves eller de föreskrifter i fråga om till-
 verkares åliggande, kontroll- och justeringsstyrelsen eller vederbörande
 kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller andra i be-
 hörig ordning utfärdade bestämmelser meddelar, straffes han, där ej

särskildt ansvar är bestämdt, med böter från och med tjugu till och med tvåhundra kronor.

22 §.

Tillverkare ansvarar för förbrytelse, som med hans vetskap mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förbrytelsen af honom själf begången. Begagnar tillverkare ombud vid rörelsens utöfvande, ansvarare ombudet jämte tillverkaren och lika med denne för sådan förbrytelse.

23 §.

Tillverkare, som åt kontrolltjänsteman, hvilken öfver hans fabrik utöfvar tillsyn, såsom gifva något gifver eller erbjuder, böte från och med tjugu till och med tvåhundra kronor. Kontrolltjänsteman, som gifvan mottager, vare lika ansvar underkastad och miste därjämte befattningen.

24 §.

Den, som innehar eller innehåft befattning såsom kontrolltjänsteman, vare förbjudet att röja tillverkares yrkeshemlighet eller affärsförhållanden. Gör han detta och framgår ej af omständigheterna, att han om den hemlighet eller de affärsförhållanden erhållit kännedom å tid, då han dylik befattning ej innehåft, straffes med böter från och med femtio till och med ettusen kronor. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig af berörda yrkeshemlighet eller affärsförhållanden till egen eller annans fördel, då må till fängelse dömas.

Har i nu omförmälda hänseenden genom kontrolltjänstemans åtgörande skada uppkommit, vare han ock skyldig den till fullo godtgöra.

25 §.

Allmän åklagare äger att anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning.

Skulle undersökning anställas mellan klockan sju eftermiddagen och klockan sex förmiddagen, men förbrytelse ej upptäckas, böte förrättningsmannen från och med fem till och med femtio kronor, där han ej haft giltig anledning till undersökningen.

26 §.

Allmän åklagare äger att i de fall, då krossningsredskap eller olagligen upplagdt gods jämlikt denna förordning äro att anse såsom förbrutna, därå verkställa beslag.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag tages eller, i hans frånvaro, hans ombud på stället eller någon af hans husfolk skall tillsägas om beslaget.

27 §.

Allmän åklagare åligger att åtala förbrytelse mot denna förordning.

Finner kontrolltjänsteman öfverträdelse begången, som bör förandlea till åtal, anmäla han det för allmän åklagare.

28 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, skola, om tillgång till deras fulla gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

29 §.

Då skatt jämte böter blifvit ådömd enligt denna förordning, må, där tillgång saknas till skatten eller någon del därpå, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfällde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

30 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, äfvensom värdet af redskap och gods, som ansetts förbrutna, tillfalle med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel. Sådan del tillkomme dock ej angifvare, då angifvelsen skett af föräldrar mot barn, barn mot föräldrar, makar eller syskon mot hvarandra, annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost eller underhåll, fosterbarn mot fosterföräldrar eller tjänare mot husbondefolk under den tid, de äro i tjänsten.

Denna förordning träder i kraft under år 1908 å dag, som af Kungl. Maj:t kungöres.